

Sestdeena, 17. juliā.

Nº 29.

1882.

SAAHJAS WEEFIS

Ar pascha wiſuſchēliga augsta Keiſara wehleſchānu.

27. gada-

gahjums.

Malfa ar pefuhitſchanu par pasti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 r. 35 l.
bef Peelikumu: par gadu 1 " 60 "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 " 25 "
bef Peelikumu: par 1/2 gadu — " 85 "

Malfa bef pefuhitſchanas Rīga:
Ar Peelikumu: par gadu 1 r. 75 l.
bef Peelikumu: par gadu 1 " — "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu — " 90 "
bef Peelikumu: par 1/2 gadu — " 55 "

Mahjas Weefis iſnahk weenreis pa nedeku.

Rahdītās. Jaunakabs finas. Telegraſa finas. Gekſchesmes ſinas, Rīga. Meschi iſpihīzinaſchana. No Beihim. Kurſeme. No Dobeles aprinla. Iš Weſenbergas. Geſauſchanaſ-tuſli. Tabala audſeſchana. Par brieſmigo nelaimes gadijuſu Maſkavas-Kurſas dſelſszetā. — Ahr ſemes ſinas: Wahjija. Franzijs. Anglija. Turzijs. Egipte. — Wiſpahriga kreevijas iſtahde Maſlavā 1882. g. — Peelikumā: Klara. Graudi un ſeedi.

Sina.

„Mahjas Weefis“ zeen. laſtajeem apſolita prehmija ees lihdsā nahkoſcham 30. „Mahjas Weefis“ Crust Plates,

„Mahjas Weefis“ ihpachneels un atbildechais redaktors.

Jaunakabs finas.

„Arajs ſemkopibas un politikas laikrakſis“ iſnahk Rīga weenreis nedeku, maſka par gadu bef pefuhitſchanas 1 rbl. 50 kap. un 2 rbl. ar pefuhitſchanu. Scho jauno darba beedri mihi apſweizinadami, nowehlant winam jo labu wehleſchanoſ uſfahltā derigā darbā. Preelfch laideem gadeem Latweeſchu walodā iſnahza 2 ſemkopibas laikrakſii „Darbs“ un „Baltijas ſemkopis“, bet deenschehl, abi newareja paſtahwet, „Darbam“ bija fawa gaita jabeids, laikam Latweeſchi, kuru wiſleelokā dala ir ſemkopji un ſemes ſtrahdneeki, wehl toreiſ nebijs atſinuſchi ſemkopibas laikrakſtu derigumu. Zeresim, ka ſchiniſ attihiſtſchanabs laikds ari Latweeſchi fawā ſemkopibas ſinachanā buhs uſ preelfchū tikufchī un wairak laiſhs ſemkopibas laikrakſius neklā lihds ſchimi. Kad jaunais „Arajs“ buhs fawas waſas Latviju druvās dſiniſ un kahdu laiku ſtrahdajis, tad warehs par wina tikumu un kreetnumu ſpreest. Schim brihschom tikai waram zeret.

Rīga. Otrdeenu pa pehrlona laiku pehrlons eefpehris blakus Polu pirti Kaufmanna Wino grada dſiħwojamā ehkā, ſibens haſkalbijs ſtūrena galu un pa reni eefkrehjis ſemē, zitas ſlahdes nepadaridams.

Sarkandaugaweeſchi. Sarkandaugaweeſcheem naw tik weegli uſ Rīgas Latweeſchu beedribu atmahkt, lai waretu tur ſinamōs wakards teatra preefus un jaukumus vabaudit, tā ka dascham labam ar gruhtu ſirdi bija javaleek mahjās. Lai wiſeem Sarkandaugaweeſcheem ſchahds preefus un jaukumus buhtu peecetams, tad scho ſwehdeenu, 18. juliā, Pawaſaras beedribas namātiks iſtrihkota jauka teatra iſrahdiſchana, kas fahfees pulſten 7 wakarā. Preelfch ſchihs iſrahdiſchanaſ efot iſmelletas tāhs jaukalabs lugas, lai ſkatitajeem buhtu jo wairak lihgsmibas un fmeelku. Uſ scho preezigo atgadijuunu daram

teatra draugus, bet ihpachhi mihiſlos Sarkandaugaweeſchus uſmaniguſ.

Kurſemes laukſkolu pahſiniſ, Buſch lgs, zaut „Latv. Aw.“ iſlaids ſchahdu ſinouju: Gewehrodama daudſkahrtigo wehleſchanoſ no ſlotaju puſes, Kurſemes laukſkolu wiſkomifija ir nodomajusi, zeen. Kurſemes ſlotajus augusta mehnē ſch. g. ſa-aizinat uſ wiſpahrigu Kurſemes ſkolotaju konferenzi jeb ſapulzi Telgawā, — ja buhtu deeigan fo apſpreest. To, ko iſ katra ſribetu zelt preelfchā konferenzei, eepreeſch apſpreedihs 20. juliā apakſch ſchulrahta wiſchanaſ komiteja, kas fastahw iſ 8 tā ſaulteem uſtizibas wiſreem, kas zekami pa weenam iſ iſ katra ſnoth 8 Kurſemes prahwestu apriņka ſkolotaju konferenzem. Tā tad wiſi Kurſemes tautas-ſkolas ſkolotaji top uſaizinati, lai lihds 18. juliā eesneeds fawam „uſtizibas wiſram“ toſ rafſtus un preelfchlikumus, fo wiſpahrigai konferenzei grib zelt preelfchā.

Wilna, tureenes ſatolu kapfehtā „Sw. Rocha“, pehdejā laikā eeweherots, ka jauni kapi top at- rakti, ihpachhi tahdi, kur bagatneku libki pa- glabati. Kapfehtas fargs, kas fahla zeeſchak uſſlatit drihſi greesa fawu wehribu uſ kahdu jaunu, deeigan glihti gebrību jaunelli, kas meh- dsa wiſas behrēs ūlaht buht un kuru loti bee- ſchi fastapa naktis kapfehtā. Kahdu wakaru fargs atkal pamanija winu aif kahda kruhma; paſlehpées, wiſch ſahla ſaglam uſgluhnet. Schis neweena kapfehtā neredsedams, iſlihda aif kruhma un ſahla uſrakt kapu, kurā preelfch kahdahm deenahm paglabaja bagato pilſoni P. ſemē, lihds ſahlam atrazis, ſagliš patlaban taisijs uſtālauſt, — tā ſargs peefkrehjis, tam uſſleedſa ar draudeem. Šagliš iſrahwa iſ ſe- ſchā ſewolweri, iſſchahwa to uſ fargu un tad aifbehga. Polzija tuhlit ſahla mēklet pehz laun- dara. Beidsot winu atrada pee Landwarowas ſtaņdijas uſ Leepajas-Romnu dſelſszela, 20 wer- ſtes no Wilnas. Tagad wiſch atronahs Wil- nas zeetumā.

Egiptes karsch. No Alekſandrijas Anglu awiſchim peenahluschaſ wehl ſchahdas jaunakabs finas: Arabi-bejs wiſu dara, lai waretu pee Egipteeſcheem fazelt tizibas dulmu, wiſch iſ- ſludinajis jaw muhamedanu tizibas karu un wiſu peektriteju ſkaitlis deenu no deenas augot. Winam tagad jaw iſot kahdi 50,000 kara- wiſru, kam wiſeem iſot tāhs labakabs ſlīntes (tā noſaultahs Remingtona-ſlīntes). Arabi-be- jam preelfch iſdalishanas iſot kahjums no kah- dahm 130,000 ſlīntehm. Arabi-beja jeb ne- meerneku kara-ſpehks iſot tā iſdalits: weenā diwiſija ſtabw Abaſje, diwas regimenter Kahirā, diwas diwiſijas Kafadowarā (pee dſelſszela ſtarp Alekſandriju un Kahiru), 3000 kahjineku Ro- ſettā un 7000 Damiettā. Katriai diwiſijai ir 4 regimenter ar 750 kareiwiſem katrai. Bes tam wiſam wehl iſot diwas regimenter jaht- neku ar 800 wiſreem un 700 lelgabalneku ar 36 lelgabaleem.

Warschawa 6. juliā ſijis brieſmigs leetus, kas dauds, dauds ſlahdes padarijīs, pahrpludi- nadams eelas, pagrabus, weikalus un dſiħwo- klus. Ziļveku dſiħwibas par laimi naw gah- juſchās bojā.

Telegraſa finas.

Peterburga 15. juliā. „Goloſam“ iſ Londonas pa telegraſu atmahkuſe ſina, ka Anglu kara-ministris paſehlejīs, lai 5,500 ſaldatu no Indijas kara-ſpehla tuhlit ſarihlojabs uſ karo- ſchana preelfch ſuhliſchana uſ Egipti.

Alekſandrija 14. juliā. Kediws ihpachha iſſludinajumā apſola Arabi-beja ſaldateem un wiſneeleem, kas padofchotees, ſtrahpes atlai- ſchana un walts amata-wiſreem — amata pa- tureſchana. Ulema (muhamedanu garidsneeki) Kahirā noſpreeda wairs neturet aifluhg-ſchana preelfch ſediwa; wiſas moſchejas (muhamedanu baſnizas) iſkahrufchā ſarvgu (ka uſaizinajumu uſ tizibas karu).

Gefüchsemes finas.

Preeksch Rigas superdenta amata, kā „Rig. Zīga“ diktējuſe, Rigas rahte eſot iſredzējuſe par kandidaateem: Petera baſnizas wezalo mah- zitaju J. Lütkens un Dom-baſnizas wezalo mah- zitaju Al. Jentsch. Genezefchana, kā ſinams, no- teet jaun Reisara Majesteti.

Rihta svehtdeena, 18. julijs f. g.
2 Latweeschu beedribas issstaigahs un 2 isbraunks
— salumōs; tā tad pawisam 4 rihkofschanas.
Rigas Latv. dseebdataju beedriba tai deenā isees
salumōs — Pieghn īga dabsā, pee Alekſandra
wahrteem; Rigas atwalinatu fareiwi palih-
dības beedriba — agrakā Halen muishinā,
blakus Alekſandra parlām; Rigas Latv. amat-
neeku palihdības beedriba isbraunks — us Kok-
neji un Rigas Pahēdaugawas Latv. labdari-
fchanas beedriba — us Durbes jauko parku,
pee Tukuma. Tomeht Durbi peeninot mum-
te wehl ja atgahdinajahs us it fewischku rihko-
jumu, t. i. ari svehtdeena, 25. julijs f. g.,
taifahs „daschi rihkotaji,” jeb kā tee smalkali
nožauzahs „daschi L. p. b. beedri” us Durbi
isbraunkt salumōs. Un tas bes juschanas un
zenteeneem tilai prastos preekus par sawu mehrlit-
tur, tam finams buhs weenalga, waj winsch
brauz lihdsi kahdai beedribai, jeb waj winsch
pedalahs „isrihktajeem,” krei weenprahību un
lopigas faites nizinadami, paſchi us sawu roku
rihkojahs. Kad beedribas issstaiga salumōs, tad
— jebſchu ari tē top danzots — wiņas gahda
ar sawu beedribas godu un ſpehlu par kah-
tigu un iſglīhtotu isturſchanas, kura naw wiſ-
tik kā attureſchanahs no strihdinu zelſchanas un
labu eeraſchu nizinaschanas ſaprotama, bet ari
kā gahdaſchanā par beedribas labas flawas un
tureſchanu. Wiſam tam beedri ar labu prahī
padoobahs; jo wini juhtahs par sawu peenah-
fumu, beedribas dſihwē iſrahđitees par derigeem
lozekleem. Pehz tahdā wihsē ar dauds un da-
ſchadeem weefiem pawaditeem waſaras-prekeem,
beedribas lozekti panem lihdsi ſawās nahloſchās
darboſchanas dauds jaukas atminas un pamu-
dinaschanas preekſch wiſas beedribas dſihwes,
zaur ko zelahs ſiaprā uſtiziba un fazenſiba.
Pee privat-iſrihkojumeem wiſs tas ir otrabi.
Iſglīhtota un brihwa iſturfchanahs tē ir ween-
alga un pee kahrtibas tē peeder tilai tas, kā tā
ne-iſturaħs, kā polizijai buhtu janahk ſtarpa.
Zai tē dalibneeki bāħwo kā grib, ja tik ween-
eenaħħfchanas zaur ko nezeesch. Čenahlu fe
nauda tē ari nelalpo wiſ wiſpahrigam labam
mehrkam. Waru tē tik ar flaweno komponiſtu
Liszti beigt: „Ko lihds man draudſiba, ko brih-
wiba, ko preek, tad kruhts man ſchlīta no gara
pazefchanahs!”

Jauns Latweschu laikraksts, kas sauzahhs „Arajs,” fahzis išnahlēt. Minetais laikraksts teek išdots no „Rīgasche Zeitungas” išdewejecem un no Šejeenes Wahzu awisēm teek apšweizi-nats ar preelu un labahm zeribahm. Awises pirmajā jeb prōves numurā iſſkaidrota awises programma. Is ūchis redsams, ka „Arajs” buhs tahda pat awise, ka „Baltijas Semkopis,” til-ween „Arajam” truhks „Sobgala.” Pee iam ūprotams, ka otrs starpiba pastahwehs garā, kura abas minetas awises teek waditas. „Araja,” ka paredsams, politiskā finā waldihs tas pats gars, kahds jaw walda „Rīg. Ztg.” un kahds muhju ūositaju publikai jaw labi pasihstams. Kāhds mehrkis ir jaunajam laikrakstam, pat to it ihpaschi „Ztg. f. St. u. L.” iſſkala gaifsha-kus wahrdus. Minētā Wahzu lapa iſſkaidro, ka „Arajs” ne-efot zehlees if Latweschu tau-

tas widus, bet nahlot no ahreenes, isdseedet
fchih^s tautas nelabumus. Pascha Latweeschu
tauta wehl labi nesajehdsot, ka tai esot waja-
dsiga mehrena lapa, kas atturotees no politif-
kas agitazijas, un ja wina to ari fajehdsot, tad
wina ne-eedrofchinajotees to parahdit, tadeh^s ka
esot apspeesta zaur ahrigem brihdinashanas
spehleem („äußere terroristische Einflüsse“). Ta-
deh^s „Arajs“ teekot dibinats no wiireem, kas
stahwot ahryus Latweeschu tautibas; winsch ne-
issakot paschas tautas domas, bet gribot wadit
un pamahzit fcho tautu. „Btg. f. St. u. L.“
to isskaidrodama, issaka webleshanas, ka „Ara-
jam“ isdotos, sapulzet ap fewi tos Latweeschus,
kas gribot tureees us Wahzeeschu pufes un pa-
list par fchih^s Latweeschu dasas organu.

Schai isskaidrojumā mehs atrodam behdigu
leegibu preefsch Zelgawas „Latweeschu Awischem.“
Ta tad pee muhsu pretineekeem pascheemi tagad
modushehs atsibfchana, ka Zelgawas „Latweeschu
Awises“ strahda bes felmes un nepanahk waits
to mehrki, pehz kura tahs dsenahs. Waj
„Arajs“ pahrspachs „Latv. Aw.“, jeb waj tam
tik ne-ees tāpat ka nelaikim „Latweeschu tautas
beedrim“, tas buhs janogaida. Pehz muhsu
domahm awsei, kas strahda scheeenes Wahzu
lapu garā, Latweeschu tautā naw pamata. Ja
Latweeschu webletos tahdus laiktaftus, wini tos
jaw buhtu dibinajuschi. Nekahdi „ahrigi brih-
dinashanas spehki“) teen to nebuhtu leegu-
schi. No otras pufes mums leelahs, ka Lat-
weeschu awischneeziba jaw tik tahtu tikuse, ka
winai nekahdas schehligas pamahzibas un wadi-
shanas no „Rigasche Zeitungas“ isdewejeem
naw wajadsigas. (B. W.)

Meschu isnihzinashana pee mums eet til lee-
liski us preeskhu, ka teefcham jaw war fahlt
bailes mestees, jo, ka sinams, ar meschu isnih-
zinashanu pasuhd gaisam ari wajadfigais mi-
trums, zaur ko seme fahl iskalst un paleek ne-
augliga, ka mehs to redsam pee daschahn, agrak
loti augligahn, bet tagad pawifam tulschahn
walstim, waj prawnzehm, ka Palestinas, Sa-
maras u. d. — "Walguß", kas ari aishrahdha
us scho behdigo buhshannu, atrod, ka waina
mellejama eelfch tam, ka wiſi meschi, lihds peh-
digam koginam un kruhminam, kas aug us no-
matahs pagasta semes, peeder vilnigi muishas
ihpachneeks, loi gan semneeks pats to audse-
jis; muishas ihpachneeks, pehz fawas gribas,
to war lukt nozirst un isnihzinat. Daschi pagasti
Widsemē un Igaunijā, kas agraki bija bagati
mescheem, pehdejds gadds scho fawu dabas ba-
gatibu gluschi pasaudejuſchi. Ihpachhi behdigis
preefch semneeleem topot tas brihdis, ka mui-
shas ihpachneeks nodomajot semneelu semi-
pahdot: tad wiſi losi topot nozirsti un pirze-
jam seme nodota gluschi faila. — Pee tam
"Walguß" stahsta schahdu peemehru: Muishas
ihpachneeks v. S., Igaunijā, lika nozirst un
nowest us muishu klawas, kuras semneeks bija
isaudsejis fehtā, pee fawa loga. Semneeks
suhdseja, bet dabuja teefā tahdu atbildi: "Kad
teiw losi isaugtu us pascha deguna, tad tomehn
winſch peeder leelungam." Audse nu lotus!

Is Schampetera „B. B.” fino, ka otdeen, 13. julijā ap pulksten 5 pehz pusdeenas tureenes ganama pulka bullis briesmigi fabadijīs weenu

^{*)} Ita „Bzg. f. St. u. L.“ ihst grivejuse ar ſcho teikumu
fazit, nāw gaischi ſaprotam. Ja wina ſhmjejuſebs us tā
faulſteem Latwieſchu tautifleem wadoneem, tad jaibrinahs,
ta wina tagad tos eraugia par til ſpebzigeem, vēbz tam, tad
wina nefen wehl appalivoja, ta no 100 Latwieſcheem til
weenš ſtaigajot palat tautifleem wadoneem. (B. B.)

no fawcem ganeem, ta ta nelaigmais us weet
tas nomiris.

No Laudonas raksta „3. f. St. u. L.,“ katur 2 deenu laikā 3 personas atraduschas nahvi Aliweekstas vilnius. Beens no wineem, kahds garā južis, jauns žilveks, ešot pats mellejis nahvi un noslīhžis zetortdeen 8. julijs; tee otri diži — isdeenejīs saldats un meldera pui- ūis — noslīhkušchi peektdeen 9. julijs, kā vſie- dams, palbojotes.

No Zehfisim „Rischl. Westnits“ dabujis schahdu sinojumu: Jaw reisu reisēm awiseš mums ir wehstijuschas par nepeeklahjibahm, isdaritahm no studenteem; bet nelad mums naw nahzees laſt, kā schihs nepeeklahjibas ſafneegtu tik leelisku mehru, kā tas notika preefch kahdahm nedelahm Zehfis, ko, kā man leelahs, gan waretu noſault ar daudi ſihmigaku wahrdū. — Leeta ir tahda: Junija mehnēsi Zehfis bija ſapulzejuſčees libds 70 studentu, it ihpaschi is korporazijs „Livo- nia.“ Pehz pa wiſam netizameem, attihſtita- keein laudim it ne buht nellahjigeem flandaleem, kā par peem.: kaufchanahs ar kurpnekeem, logu dausifchanas, flehgu noplehſchanas u. t. t., stu- dentu bars 11. junijā plkt. 9 valarā nonahža pee kreiteefas nama un iſſita logu, pehz kām diži studenti baroni eelehza teefas iſtabā, no- rahwa walsts ehrgli un iſſweeda to pa logu ar kahdu ſparu uſ eelas brugi, kā ehrglis pa- lika pavisam par nederigu, kadeht tapa nosuh- tits vee galdeekla deht falahpifchanas un ſataiſſchanas. Mana ſpalwa leedsahs noſault tahdu darbu pee wina ihſta wahrdā, un tadeht atwehlu to darit laſitajeem pascheem. Wehl ja- peemin, kā pee tam bija klaht ari pee-auguſči baroni. — Kā iſ droſcha awota dabuja ſinat, tad weetiga polizija ſchinī leetā naw ſpehrus- ne kahdu ſolu. Tas wenigais, ko wina darija, bija tas, kā baroneem gabja pakat, eelikdama ſadausitos loqus un flehaus.

Taurkalna meschā, kā jaw sinots, 6. julijs preefch pušdeenas fabka degt. „Rig. Ztgai” sino, kā pavismam nodedēsīs lihds 500 puhrweetu jauna preeschu meschā pēc Vičhulu meschfargamahjabm. Uguns gan aprobeschota tāhs pašas deenas wehla wakarā, bet apdsehsta tikai 8. julijs. — 9. julijs aisdedsees Jaunjelgawas pilsehitas meschs un leeleem puhlineem tikai apdsehsts. — Walodas, kā turpmal pate Jaunjelgawa fuhpeschot, newarot rimtees, wiſi ūti istrauzeti un ugundsehfeji latru nakti turrot fargu jawā torni.

Kurseme. No tureenas mums peenahzia
schahds finojums: Kalnamuischā (Jelgawas tu-
wumā) un tureenas apgabalā labiba schogad
loti laba no-augufe, tā ka tihri preeks flatitees.
Pa rūdsu un puheru (seemas kweefchu) laukeem
wateja pelite par wirsu wahrvahm tezet, tīl
lihdseni un weenadi Labiba bija no-augufe. No
zitahmi pufehm dīrd schehlojamees, ka wasaras
arstums un faufums esot wasaras fehiai daudi
skahdejis, bet vee mums wasaras labiba dees-
gan labi augufe, tā ka waram ar meeru buht.

No Dobeles aprinka „B. W.“ raksta: Plaujot muhsu apgabala daschōs widōs nebuhs wiš til bagata, kā wareja zeret. Mudseem mas graudubet meescheem wehl masak; wairak meerā wabuht ar ausahm. Turpretim lini gandrihs wiſ fur plahni. Ne pehdu gari wini jaw tagadī seed un tā naw zerams, kā wehl dauds sleepfeš. Wisur dsird laukfaimneekus schehlojamēd par fauso laiku pehdejās nedekās un ar ilgo fchanos gaiba uſ ūpiraku leetu. — Nezī tab no Emburgaas reti weesi eeraduschees Leelupe

tur pamaniti diwi roni. Kā dzīrd, kahds spekulants grib ap Emburgu leelakā finā nodarboties ar sveju. Schi idea nevar buht visai flista, kād apdoma, ka sveja schē gut, tā fot, dihķus, un tad apdoma, jilis siwis schim brihscham Jelgavā dāhrgas. Bes tam Jelgawa tagad no Emburgas lehti un ahtri fasniedjsama zaur to, ka mas twaikons satru riht agri no pehdejās dodahs us kursemes galwas pilsettu, kur nonahk išstena tirgus laikā. Tadehk, ka schē faka — „ta leeta war eet.“ — Isgahju-scho swchtdeeu Jaun-Swirlaukas Nihgarta jaim-neeks, P. Weinberga lungi, atwehra, pehrkona tehwam duhzot, sawu wažaras teatra chlu, kah-dai datai Rīg. Latv. teatra personalam un Melupja lga mūzikas koem spehlejot. Janoschehlo tikai, ka lectus, kas sahka liht eestschā zaur drūšku weegli buhweto jumtv, istrauzeja patīkamo israhdischanu. Publikas bij tilk dauds, ka weegli nebij skaitama un pee tam apbrīno-jami laba, kas leezina no scha apgabala lauschu starpā waldoschas isglihtibas. Kā dzīrd, Weinberga lungom sowa istrihkojuma deht no malu malahim schkehrsli likti zekā, pat no zil-weseemi no kureem gereja labakas leetas. Bet lai paleek, negribu schē runat slaidrakas waldo-vas, zeredams, ka tee, us kureem sibmejos, jaun buhs atsinuschi sawu nesreetno istureshanos. Tadehk lai wifs, kas bijis, ir apsegts ar „kri-stigas mihlestibas schķidrautu,“ ar aismirstibu.

Durbes mujschas jaukais parks, pee Tukuma, ir preefsch wisa Tukuma apgabala loti jauka un patihkama satikschahabs weeta. Weena un otra Tukuma sabei driba te issstaiga salumds; pat no tahtakahm weetahm sché isbrauz valihgsmotees. Us scha parka preezigalo weetu nowed no wi-fadeem lapu kokeem apehnots, ta nosaults "filosofu zelsch" (Philosophen-Gang). Til kolihgsmibas-weeta pate sahlahs, atrodahs preefschā awots, pahr kuru ir tehlots feewischkis us-stahdits — ar ragu rokā, zaur ko kristalu-skaidris uhdens spruhjlo abra. Tahtak pakalnindus tur ir 2 lepnas lapeenes un leja dihkus, lam it patihkams isflats. Rīgas Latweeschu beedriba, kas pagahjuschā gadā, 24. majā, tur bij isbraukuse islihgsmotees, tika loti laipnigi fagaibita neween no tureenes zeen. dsimtlunga, Tukuma aprinka marschala, barona L. v. d. Riecke kga, bet ari no Tukuma dseedatajeem, sem skolotaja Wihtin kga wadishanas, un no daudseem ziteem zentigeem tauteescheem, kas winai tur bij goda-wahrtus uszehluisch, ari gandrihs wifas dselsszela stanzijas tad bij jaukahm meijahm puschkotas. Durbes dsimtlungs tad pats Rīgas Latweeschu beedribu it laipni usuchma ar usrunu, luxā winsch isteiza, ka tilmehr, kamehr beedriba wispa hrigajā attihstibas un mahzibas isplatishanas garā strahdas hot, ta winam weenumehr buhs hot mihtsch weefis. Tagad, pebz wefela gada laiska, t. i. fwehldēen, 18. julija sch. g., plks. 9 no rihta, nu atkal us tureeni isbrauks salumds — Rīgas Vahrdaugawas Latweeschu labdarishanas beedriba — no Tornakalna dselsszela stanzijas. Zeen. dsimtlungs schai labd. beedribai parahda to leelako laipnibu, tai neween parka brihwu leetajchanu atwehle-dams, bet ari wehl galdu un fehdekkus minetā preeku-weetā no fawas pusies apgahdadqms. Tapat is Tukuma scha beedribu minetā deenā pagodinahs Tukuma Latweeschu ar jaukahm dsee-fmahn. Bes tam ari schai beedribai paschai buhs libdzi jaukts dseedataju-loris. — Muhsu labdarishanas beedribu noluhki ir jaw deesgan skaidri, nela par teem te wehl ihpaschi waja-dsetu rastit, ta winu riklojumi labi isdotos.

Wehlejam tapehz ari Migos Bahydaugawas Lat-
weeschu labdarifchanas beedribai felmigu isbra-
kunu us Durbi un geram, ka it schihs beedri-
bas labais nolubks ninetam salumu-ribkojumam
dauds, dauds laipnigu dalibneeku peewedihs.

— 9 —
Is Wesenbergas, Igounjā, raksta „Rischff. Westnikam“: Wesenbergā vīshwo meesnecks G. Steinl's, kusch mīhlo rakstīt korespondenzijs as awisehm. Tā par peem. winsch ir zihtigs „Wirusanes“ libdsstrahdnecks. Weetigee waldneki jaw sen skatijabs greisi us Steinlu un tad ijdīrda, ka sagatwojot rakstu par Baltijas buhschanu nepareisibahm un par wajadsibu, zeeschaki peeglaustees Kreewijai, tad nospreeda, tam mahktees wirsū. 30. maiā pee wina nonahza Wesenbergas polizijmeisters Brandts, fogtei-teesas asefors O. Tiwasts, schihs teefas sekretars Breschinskis un ministerials Vilnods, waizaja winu, ladeht tik dauds rakstot, un fazijs, ka wijsi wina rakstijumi esot noseedfigi. Nahdidami us Jakobsona bildi, wini teiza Steinlam, la tas laikam ari gribot eet pa ūcha „noeedsnieka“ pehdahm. Wehl iswaizajuschi Steinlu, kur nemot naudu preekis fawas tirgofschanahs, aifgahja. Bet 9. junija Brandta lgs atkal atnahza ar diwi gorodowojeemi, fastapa Steinlu pee kahdas korespondenzijs rakstīschanas un, to nonehmis, lika attaisit ūkapi, wijsu apskatija, pee kam panehma daschus papirus; bet reise ar teem pa-suda ari 493 rbt. naudā, kas Steinlam bija. Diwi semneeki, las ūchini brihdi bija pee Steinla, tapa aishwesti us poliziju, un drihsī pehz tam atnahza schandarms ar gorodowojeem, ari Steinlu apzeeliat. Bet Steinlam isdewahs wineem iš-behgat; diwi nedelas winsch uisurejabs meschā, flehpdamees no melletajeem; bet, beidsot tee atlaibjuſchi wian meerā. (Schā finojuma pateisibu apleeginojis redakzijai ari pats Steinle, otrdein wian buhdams.)

Gesaukschanas-ruski. Us 25. junijā 1877.
gadā Bišaugstakā apstiprinātā Valsts padomes
spreduma pamatu pēc eesaukschanas-rusku (listni)
sagatavošanas par teem vēž desmitās rewi-
nijas dīsimūjscheem teik rewiņijas-ruski (listes) pahr-
mainīti pret familijas-rusleem, kas 1874, gadā,
weenis prahīts esot ekklektu ministriem ar kara-
leetu ministri, par aprehēnaschanas atveeglina-
schanu par teem, kam kara-deenesiā eestahēs
peenahkahs, tika nofaziti.

Is tabm eelchlectu ministerijā esofchahm suahm ic turklaht redsams, ka daschās weetās tahdi familijaš-rulli wiſai neriktiġi top westi un ka ſhee rulli nedj zaurschnoreti (ar ſchuori zaurschuhhti), nedj wajadſigā kahrtibā atronahs.

Tapebz us mineto rullu fwaru lubkojotees pee
kara-deenasta ispildischanas un eelkohlectu mini-
stra funga zirkulara-preekshrafsta ispildischanā
no 17. maja 1882. gada sem Nr. 5 teek wi-
jas pilseftas-pahrwaldes zaur to lubgtas, wi-
fahm pagasta (walsis) pahrwaldehm zaur to us-
dot, lai us tam sihmejoschos nosazijumus islaistu,
ka familijas-ruski riftigi un veenahzigā kahrtibā
teek isdariti. (Wids. gub. aw.)

Tabaka andsejchana eenem Kreevijas lauk-faimneebā it eenehrojamu weetu. Ar tabaku top apfehlas kahdas 48,000 defetinas, kas is-dod libds $3\frac{1}{2}$ milj. pudu tabaka; teeniga seme, kas Eiropā wairak audsina, ir Austrija. Kree-wija waretu ar fawu tabaka daudsumu it labi istikt, ja tas buhtu fmalkaks; bet kad fhwa-gaisa dehl, fchē aug tikai machörka, tad fmalkaks sortes (libds 150,000 pudu) ja eewed is ahrsemehm. Tikai pehdejds gaddos Besarabijā un Raukasijs ir fahlets ari fmalkakas sortes audset.

Par nelaimes gadijuunii Maskawas-Kurflas
dselszjekta „Orl. Westn.” pañneeds schahdas sihe-
kolas finas: Nelaimē kritischais dselszjeka brau-
zeens vlikst. 2 un 40 min. laimigi nocktuwa
Tschernas stazijā, kur tam garam aissbrauza pre-
tschu brauzeens is Orlas. Behdeja brauzeena
maschinists sinova stazijas preekschneekam, ka-
zelsch starp Tschernu un Bastijewu koti bailigs,
sewischki daridams usmanigu uš mineto gabalu,
kuram wehlak bij eemantot tahdu behdigu fwatu.
Stazijas preekschneeks brauzeenu attureja wefelu
pußtundu, ka kad schaubitos, waj brauzeenu laist
tahlaat waj ne. Behz tam winsch atlaida brau-
zeenu, neso nesinadams, kas noteek nahkoſchā
stazijā; jo telegrafa wadi bij famaitati. Ma-
ſchinists pec bailigas weetas peetureja, kahdus
solus gahja eepreekschu un, ta pahrleezingeess
par dambja stiprumu, lehnam brauza tahlaat.
Lokomotive jaw pujei no zela bij pahri, kad
widejee wagoni eegrima un, preekschejos un peh-
dejos pakalwilddami, nogahsahs dſitumā. —
Lihds 10. julijam, ka „Golofam” telegrafē, bij
israkti 9 lihki, to starpā kahda feldwebela ſewa
un Golenkowfis, preekschneeks finanzministerijā.
Arweenu wairak ſalaſahs nelaimigo peederigee.
Breeſmigais karſtums, lihku ſmakā, mahlainais
uhdens un laufchu druhſma ſtipri aiffawé dar-
bus. Ituna, ka faudim, kas no gadatirgus de-
wuičhees mahiās, dauds naudas biijs floht.

Smolenskā, 12. juliā. Konzerts isdewahs labi, pee pilnigi isphārdota nama. Bebz konzerta gubernatorš celuhdsa kori pee ūtvis weesibā. Ar wakara brauzeenu dosimees tahtak, uſ Maſlawu. (B. W.)

Sahls eeguwums schogad, ka rahdahs, buhs
wareni bagats. Krimas sahls eserds zaur leelo
karstumu faktahjees tahds daydsums sahls, la
jaw schim brihscham eeguhits otteek, nela pa
wifu pehrno gadu.

Ahræmes finas.

Wahzija. No tureenosas sino var kahdu ne-
zilwegizbas darbu, ko še ibsumā gribam atstah-
stīt. Rahdā Wahzijas zeemā preefsch kahda
laika pasuda kahdam semneekam mahsa. Kad
pebz mahjas prassja, tad minetais semneeks at-
bildeja, ka ta eftot pec tableem radineekem aif-
gahjuſe fehrstu. Bet ſchaj semneeka ifskaidro-
ſchanai neweens negribeja tizet un peepeſchi if-
paudahs walodas, ka nosudufcha meita no fawa
brahla teckot tureta apſlehtpa laut kuhdā mahju
lakta. Schihs walodas ari aifneedsahs lihds
teefaskunga ausim un tas ar diweem eerehdneem
aifdewahs us Budhaimai, ta mineto zeemu fauza,
Ar polizijas palihgu meklejot, ifdewahs suduscho
meitu atrast, ko brahlis bija apſlehtpu turejis
fawā mahjā, lai waretu, kad wina aif zeeſcha-
nas buhru nomiruſe, winas mantas datu man-
tot. Neschehligais brahlis bija nabaga meitu
kuhdā mošā ruhmitē us behrinuu turejis paslehtpt.
Nabadſite aif falkuma un netihrumeem bija ta
nowahrguſe, ka bija us ſlimnizi ja-iſwed. Zeet-
ſtīdigais brahlis tika nodots teefahm, kur fawu
polenito fodu dabuhs.

Franzija. Kādā Franzijas pilsētā sāk
nis deenās atgadijabs ūchāds atgadijums: Par
gada tīrgus laiku tur bija eetaisīgas dašhadas
bodes, kur wifadas leetas tirdzniecīleem par
islūstes ķanas un laika kāves ķanu tila israhdi-
tas. Starp ūchīm bodehm atradahs ari veena,
kur israhbijs tā nošauktos zilveku ehdejus me-
schonus iš filtahs Afrikas, kuri lausču preek-
ſchā aprija dīshwus baloſčus, truſičhus u. t.
pt., jo dīshwus zilvekus minam Eiropas semju
likumi tatsču ne-atlauj. Bija atnākis tas wa-

kars, kuru beidsama israhdičana tils natureta, trompetes flaneja, bungas ribbeja, laudis au-makam offleidsahs, — te us reisu weena balsfs eesauzabs: „teht, mihlais teht!“ Tas jauna-lais zilweku ehdejs, kas fchos wahrbus bija fau-zis, isskatijsahs pehz Afrikas mora un bija ta-pat ka tee ziti peekehdeti; winsch starp flatita-jeem bija sawu tehwu pasinis. Nabaga sehns bija preesk 10 gadeem sawam tehwam nosagts un tizis peespees, par mori jeb nehgeri israhdi-tees. Laudis tika no fchi atgadijuma stipri aif-grahbti, wini gahsahs us bodes telti un sahka to ispostit. Par to julkhanas laiku blehschi, kas mineto bodi bija turejuschi, bija ar eenemito nau-das kasi aismulujschi projam.

Anglija. Gladstons Alekandrijas apfchau-dishanas leetā dewis apfchnamā isskaidro-schanu, ka Arabi-bejs efot wainigs pee notiku-fcheem dedfinašanas un flepkanibas darbeem, tadeht la tas ar faveem kara pulkeem aifstahjis Alekandriju un nepalizis tur preesk pilfehtas apfargafchanas. Admirals Simors ne-efot wa-rejis to domat, ka Arabi-bejs ar sawu kara spehku no 10 libds 15,000 wiherem bes kahda fewischka cemebla aifstahshot Alekandriju. Tuhlit paschā apfchau-dishanas laikā suhlti Anglu sal-datus no kugeem pee malas, to admirals Simors nedrikstejis, tadeht la leelwalstis Konstantinopeles konferenče parafstijuschaas protokoli, kura-tahs apflijujschaas, ka neweena us sawu galwu-ne-eeauks Egipte un nesfuhis tur saldatus pee malas, isnemot tik tahdā brihdi, kad Eiro-peeschem Alekandrijā draudeshot usbruzeeni. Tā tad admirals Simors til tad drihlestejis suhlt saldatus pee malas, kad tam nahkuſe ſina par usbruzeeneem, kas notikuschi pret Alekandrijas Eiropeeschem. No wiſa ta redsams, ka konferezenčes pahegudriba stipri wainiga pee Alekandrijas nelaimes notikumeem.

Turzija. Sultans un Turku waldbas wihi tagad efot loti ſadufmoti pret Bismarcku, ka kas Konstantinopeles konferenče ne-aifstahwejis stipraki Turku leetu, bet kahvis Anglijai, iwest Alekandrijā sawu prahdu. Turku waldbas wihi bij droſchi us tam palaidusches, ka Bismarks galu galā issauks Gladstona nodomus Egipte, un weenigi ſchāi zeribā wini tapat ka Arabi-bejs bij isturejuschees til ſtuhrgalwigi un gabjuschi til tahlu. Tagad nu wini no Bismarka aiftahti un vilnigi iſneroti. Zaur peh-dejēem notikumeem Bismarka ſlawa un ſwars austrumā stipri gabjuschi masumā.

Anglijas un Frānzijsas suhnti eesneeguschi konferenčei preesklikumu, ka tiltu ſperti ſoli preesk Sueza kanala apfargafchanas nahka-mibā. Minetas walstis pagehrot, ka tiltu ſinamahm Eiropas walstis uſdots, apfargat mineto kanalu ar faveem ſpehleem. Par ſcho preesklikumu buhs konferenčei pāmatigi jaſpreesch, jo tas deesgan ſwarīgs.

Turzija. Turzijas sultana ſchaubiga iſturefchanas Egipte leetā, pa dālai isskaidrojabs zaur ſchahdu isskaidrojumu, ko kahda Wihnes awise paſneeds.

Tahdam, kas naw muhamedanis, gruhti nah-kahs ſpreest, kahds prahs walda starp Turkeem Egipte leetās. Turzijas tā nosauktā inteligenze jeb „gaifmas prahta wihi“ tura labu prahdu us Egipte tautas partiju un us Arabi-beju. Turku tauta erauga Arabi-beju par to wihi, kas zihnahs preesk muhamedanu tizibas iſturefchanas un grib Egipte paſargat no tahda lik-tena, kas usnahzis Tunisi, jo Tunisa nahkuſe ahrsemneeku rokas. Kristīgee augstmani Kon-

stantinopelē domā, ka zaur Arabi-beja apkarofchanu tilfchot fatrazinats Turku prahs, tā ka Turki weegli waretu fazelt dumpi un nemeerū Konstantinopelē. Schim brihſham gan wehl ne-efot starp Turkeem nekahdas nemeerū ſhmes manamas, bet tilhds Turzija us Egipte aifſuh-titu kara-pulkus preesk Arabi-beja apfpeeschanas, tad laudis tiltu nemeerigi, jo wini Arabi-beju netura par dumpineku un nemeerū zehleju, wiſmasakais ulema un ſofti (Turku garidneeki un ſtudenti) par to gahdatu, ka lausku prahs us nemeereem tiltu fatrazinats. Turki ir tahdās domās, ka sultans nedrikſt apfpeest Arabi-beju, tapehz ka Arabi-bejs iſturaħs par kreetnu muhamedanu un sawu tizibu pret ahrsemneekem aifstahw. Ja ari sultans pawehletu, lai Arabi-bejs dotos pee meera, kara-eerotchus nolikdams, tad Arabi-bejs tahdai pawehlei newaretu paſlauſit, jo muhamedanu deewis Allah winam ſwehti pawehl, lai winsch libds beidsamai aſinu lahſtei aifstahwetu pret netigieem ahrsemneekem ſwehto muhamedanu tizibu.

Turzijas buhſchanu prateji doma, ka sultans waretu tilt atzelts no Turzijas waldbas ſrehſla, ja winsch ſahku iſrahbit naidigu prahdu pret Arabi-beju. Kahdi Turku augſtmani jaw efot noturejuschi ſapulzi, kura wini pahri-preduſchi, waj Turzijas sultanu newajadsetu no trona nogahſt un wina weetā eezelt Mekkas leel-ſcheriſu Abdulu Muṭalitū, kas tuwaks rads prae-weetim Muhamedam nekā sultans. Schis ſpreedums ari tika Abdulam Muṭalitam darits ſinams, un tas efot ſoliſees, ar zitahm ziltim ſaweenodamees, ſapuljet kahds 60,000 kara-wihru, lai ar teem waretu Arabi-bejam eet valihgā. Zik ſtipri ſchahdas walodas atbal-stahs us pateeſibū, tas ſinams naw ſkaidri iſſinams, bet tik dauds war droſchi teikt, ka ari ſultanam ſchahdas walodas tiliſchā ſinams un winsch tapehz palizis sawā iſturefchanā ſchau-bigs. Sultans ari efot teis domās, ka minetais leel-ſcheriſs Abduls Muṭalit ſuhbu no ſawa amata atzelams, lai tas winam (proti ſultanam) newaretu ſchahdet. Waj ſultanam ſchis nodoms iſdoſees, to wehlaki redſehs, bet gruhti tas zerams.

Egipte. Kanals Mamudje, kas aygahda Alekandrijai uhdenti, no Arabi-beja tizis nolaits us Mariuta eſaru, lai Alekandrijai veeruhku uhdenna. Kā telegramas ſino, kanala uhdens jaw ſtipri efot ſritis. Schi atgadijuma deht Anglu pulki jaw eſahkuſchi ſpert ſolus pret Arabi-beju, kaut gan leelaka Anglu kara ſpehku dala Egipte wehl naw eeraufehs. Uhdenna nolaits ſchana no Arabi-beja puſes prahs atreebchanas darbs, zaur kuru tas padara gruhtumus til newainigajeem Alekandrijas eedſhwotajeem, kas paschi tak ir Muhameda tizigi Egipteſchi. Anglu ſaldateem uhdenna nepeetrubls, jo teem jaw deesgan uhdenna us kugeem. Bet ari par Alekandrijas eedſhwotajeem ne-efot dauds ja-biſtahs, tadeht la Alekandrijā dauds zisternu (aku), kas wiſas efot pilnas ar uhdenti.

— Strihs, starp Lediwu un Arabi-beju, beidsot palizis atlahts. Kedivs Tevils, kas arveenu wehl diſhwo Alekandrijā ſem Anglu ſaldatu apfargafchanas, iſfludinojis Arabi-beju par dumpineku un ſaſinajis ſawus pawalſneekus, lai turpmak Arabi-bejam neklauſit un ari winam nemakſatu nodofchanas. Arabi-bejs turpreetim ſafauzis Rahirā labdu garidneeki un zitu Egipteſchi augſtmanu ſapulzi, kas ſpreestu par Lediwa atzelschanu no trona.

— Divi Anglu juheras ſaldati, kas bija iſ-fuhtiti Alekandrijā kert laupitajus, bet kas tai

weetā paſchi bija laupijschi, no kara-teefas noſoditi us nahvi un tiluſchi noſchauti.

— Pez Rahiras pilsfehtas apgeetingajumeem iſrahbajot libds 7000 wiheru. Arabi-bejs iſdod wiſas pawehles ka Egipte waldbineeks un faſtahdijis jaunu ministeriju.

Egipte karſch. Karſch Egipte tagad kah-jas un drihsumā no tureenas awies dabuhs po-fneegt jo plashakas ſinas. Arabi-bejs pa te-legrafu laudis ſinu Gladstonam (Anglu ministru preeskneekam), ka pirmais ſchahweens, ko Angli us Alekandriju ſchahwuschi, wiſus Egipte no-lihgumus ar zitahm Eiropas leelwalſtim atzelot, Egipte diſhwojoſchu Eiropeeschu ihpachumi tilfchot apdraudeti, Muhamedanu tizibas dulum ſatrazinats, tā ka tilfchot iſfludinats tizibas karſch Sirijā, Arabijā un Indijā. Pez ſchih telegraſa ſinas Arabi-bejs iſlaids ſee Egipte gubernatoreem ſchahdu iſfludinajumu, kuru ibumā ſanemtu ſchē paſneegſim. Egipte kediws aifdeweess us Raseltinu un no Angleem prahot ſaldatus, kas lai winu apſargajot. Winsch ſew libdsā panchma ministrus un tā tad tos ſlawe ſee ministru darbu iſdarifchanas. Us wina uſmudinachanu Angli nolauj tos no muhſu ſal-dateem, kas atpakaſ palikuſchi preesk pilfehtas apwalteſchanas. Kedivs, ar Egipte eenaid-nekeem ſawenojoes, poſta libds ar teem Egipte ſau-tau. Pa nakti winsch ar ſawahm ſee-wahm iſturaħs us kuga starp Angleem un pa-deenu wini ſee malas, lai waretu pawehlet, ka Alekandrijā Muhamedanu teek apkauti.

Schi eemefla deht es iſlaids ſawu pawehli, lai juhs ſtingri turatees un juhs uſaizinaju, ſawu ſtingribu tizibas un tehwijsas leetā ſatrazit. Wiſa Egipte atronahs kara buhſchanā un jums teek pekkodinats, manahm pawehlebm paſlauſit un neweenai zitai pawehlei neklauſit. Neinat tekrubſhos un fagatawojotes us kari, tā eſto jaw eſmu pawehlejis; kas neklauſhs, tīlo vebz kara likumeem ſobits. Katram Egipte ſham peenahlahs ſawu tehwiju un tizibu aifstahwet; starp mums un Angleem paſtahw ne-apmeerinajams kara-eenaids.

Tas buhlu ibumā ſanemts Arabi-beja iſfludinajums. Kedivs jeb Egipte wihe-kehnifsch turpreti atkal lizis iſfludinat, ka Arabi-bejs no wiſeem amateem atzelts un teek apſihmet ſar dumpineku; turflaht ari Egipte ſchē, ſawem pawalſneekem, winsch pawehl, lai neweens neklauſot Arabi-bejam.

Kā ſekahs, Arabi-bejs pat ſchahdu ſludinajumu nekā ne-iſtaifahs, bet turpreti efot Rahira eezehlis jaunu ministeriju. Is jaunakahm ſinahm redſams, ka starp Arabi-beja kara-pulkeem un Anglu kara-pulkeem notikuschaas ſadurſchanahs. Arabi-bejs efot Alekandriju tā eeflehdſis, tā ka tai nekahdas iſturas leetas newar tilt ſeeveſtas. Alekandrijas eedſhwotajeem ſahlot truhlt neween ehdamo leetu, bet ari uhdens preesk dſerſchanas.

Arabi-bejs us ſawa karoga buhs rakſtijis, ka Kedivs no Egipte waldbas ſchanas trona nozēkams. Arabi-beja kara-pulks, tā is jaunakahm politikam ſinahm redſams, paſtahw is kahdeem 12,000 kareiweem. Schis pulks tilai nogaidot, lai waretu uſbrukt Angleem un teem kara-pulkeem, kas wehl Kedivam uſtizams palizis. Tahlaft telegraſa ſinas ſino, ka starp Angleem un Arabi-beja jaw ſadurſchanahs notikushehs un proti zaur to, ka Angli no Alekandrijas nahdami uſprukuschi Arabi-beja pulkam, jo tas, tā jaw minejam, Alekandriju apſchdejis.

Kad nu karſch no Alekandrijas ſahldamees us Rahiras puſi dodamees, ſawus aſinigo dar-

bus fabzis un tas jautajums nevielot mums preelfchā stabjahs, zil tahlū gan Anglu mosais flaitlis kareinju Egiptē tils, tad gan ar jeebu ilgoschanos us tahlakahm sinahm jagaida. Arabi-bejs gun laikam ne-attans, ka Eiropas leelwalstis fawus saldatus nostahdihs pee Suezes kanala un tureenas apzeelinataš weetās. Winsch us latru wihsī raudsīhs, lai kanali preelfch lugoschanas waretu apfahdet un kad winam tas ne-isdotos tad gar kanali nostahdit tahdus 10,000 Egipteeschu. Kas gan par to waretu schaibtees, ka zaur tizibas dulumu fatrazinata tauta spēhs gruhtumus zelt zeta abrsemneekem, kas schini semē eeksfchā dodahs, lai to waretu pebz Eiropas leelwalstju likuma dazinat. Arabi-beja flawa pee Egipteescheem un winu Muhamedanu aissstahweschanas gars, warbuht ari til leekuligs, fazels pee wifem Muhamedaneem ustizigu prahtru parahdihs Arabi-beju paschu par suhtito no muhamedanu Deewa Allah un tahdā wihsē lihds beidsamam fatrijinahs muhamedanu prahtru us pretoschanos pret abrsemneekem. Bes tam wehl nahk klaht zil dzenos, proti ta zeriba us kara-laupijumu. Kritis Egiptees, lam duhfcha ee-stahtees kara-deenestā, zerehs us kara-laupijumu. Bes tam wehl jaapeenin, ka Ismaila laikā Egipteeschi pekeehrahs pee tahm domahm, ka Egiptei wajadsetu raudnīt nostahtees us fawahm pafchas kabjahm, turklaht Egipteescheem netruhlest labu kara-eerotschu. To peerahda ta buhſchana, Angli Aleksandrijā par kara-laupijumu eeguwuechi dauds leelgabalu un zitu kara-eerotschu. Ja Egipteescheem Aleksandrijā jaw desgan tahdu kara-eerotschu, tad wineem dīstaki semē buhs wehl wairak tahdu eerotschu. No wiſa ta redsams, ka karš Egiptē vilniag qqidams.

Ja leelaka karſch starp Egipteescheem un Egipteescheem ifzeltos, tad gan buhtu jadoma, ja Egipteeschu gaischakais vrachts pahrfpehs Egipteschus, tomebr nogaidihs turpmakas finas, tad waitak sinoſim.

Wispahriga Kreevijas iſtahde Maſ- fawā 1882. g.

Jaw isgabjuſchā gadā Kreevijs taisijahs, lai
wateru iſtriblot Maſklawā iſſtahdi par peemini
tautu atſwabinatajam feisaram Alekſanderam II.
kas, 25 gadus gudri un ſwehtigi walſidams,
pawairoja wiſwifadu labumu walſti. Bet Deewſ
to noſpreeda zitadi. Prezejgo iſſtahdes drehbju
weetā Kreevijs tehpahs behdu drahnās, un klu-
fumā ſawa walſineeka nahwi apraudat grib-
dama, ta atſazijahs no iſſtahdes, noſpreesdama
to atſlaht tilai pehz gada. Ta nu ſchogad ar
jauneem ſpebleem kehrabs pee pehrn uſſahkta
darba. Ihsā laikā eetaiſija Maſklawā wiſu,
kas ween til wajadſigs preekſch milſu leelabs
iſſtahdes. Isgatawotas mantas un prezef ſa-
pluhda Maſklawā no wiſahm Kreevijs malahm,
no taħlas Sibirijas libds Austrijas robeschahm,
no ledus juhrs ſeemelos libds Persijas un Mih-
nas walſtim deenwidōs. Tahdu iſſtahdi, laħda
tagadeja Maſklawas iſſtahde, wehl ne-ejäm Kree-
vijs redsejufchi, jo ta paherpehj wiſas zitās
neiveen leelumā, bet art bagatā fatura, un zaur
tam, ka wiſs chrti un pehz jaunakahs wiħses
eetaiſits. Bil ċewehrojama wina, peerahda ari
Maſklawas generalgubernatora knaſa Dolgoru-
kowa wahrdi, ko tas runaja iſſtahdi atwehrdamš
20. majā ſch. g.: Meħs ſchodeen ſapulzeju-
ſchees atwehrt wiſpahrigo Kreevijs ruhpneezi-
bas un makklas iſſtahdi. Apluhkojam tilai
ſcho milſu leelo ehku, te tuhlit nomanam, ka
tagadeja iſſtahde bauds pahraha par wiſahm zi-
tahm, kas mums bijuſchas. Wina peenahja

llakt jaunas nodakas, kā mākslu skolu un si-
natnibu, mašīnu, mašīhpneku un amatneku
nodakas, laukfaimneezibas, kara, juhras kara-
spehla, Turkestanas, Somu (Pinu) un dauds
zitu nodakai. Jauku statu atklahj muhfu ozim
pulks daschadu gresnu leetu, kuras fawestas no
muhfu ne-apšinamas tehvijas vifahm puſehm."

Gelam ar iſſtahdes eekſchēgo faturu nodar-
bojamees, apſtatiſim papreeliſchu iſſtahdes weetū
lihds ar winas ehlahm, pēr kām dauds prepa-
rihds iſſtahdes plans, ſihmets no architekta We-
bera ļ., kuru waram eeweblet iſſtahdes iſſtahdes
apmekletajam, jo bes ylana iſſtahdes apmeklejot
pirmās deenās apmulst ween un daschreis nesin,
kuru nodaku apmeklejis, kuru wehl ne. Iſſtahde
atrodahs ahrpus Maſlawas pilfehtas, netahlu
no Smolenſkas dſelſszela ſtazijas. Us tureeni
war no Maſlawas par lehtu malku it weegli
nokluht, jo lihds paschai iſſtahdei eet ſirgu dſelſszeli
un bes tam wilktas us iſſtahdi dſelſszela
ſleedas no Kurskas un Peterburgas dſelſszelu
ſtazijahm, par kurahm wehl jo ahraki un par
lehtaku malku aifswelk twaika lumeti.

Lafitaji warbuht wehlefees finat, zil leela schi prahwa Kreewijas isskahde un kahdā wihsē wina eetaista, tadehk pafneegsim par winu kahdas finas. Wifa isskahde eenem tschett-stuhrigu weetu jeb kwadratu, kuram katra puſe 240 afis gara un kām eet wiſaplaht augsta fehta (schogs). Schini ruhme redsam 3 it prahwas ehkas, no kurahm ta leelakaja stahw gandrihs platscha widū, gredsenū wihsē buhweta kā zirkus, tikai ne wiſ-pahr ar jumtu aplahtta, bet ehkas widū sem klajas debes. Schi apaka ehka ir loti leela, kruſteem pahri no winas no weenas malas lihds otrai iſnahl rinkim jourmehrā 135 afis. Kad nu nowelskam no ſchihm aſim tukſcho plazi sem klajas debes, kur nekahdas leetas naiv iſtahditas, tad rinki greestos ar jumtu aplahtahs ehkas platus iſnahk 28 afis. Apakajā fehtas widū, kureſch, kā peeminejam, bes jumta, stahw nojums preekſch muſikanteem, 4 fontenī jeb mahk-fligas uhdens akas, kuras ſchlahldamas, burbulodamas ſplauj augsti gaifā uhdeni un lihds ar jaufajahm muſikas ſtanahm jautrina katu noguruſchu, las ilgi iſtahdi apſlatijis tagad waj nu atlaidees us ehtti eetaiſteem soleem (ben-keem) jeb staiga pa ſmuli grantoteem takeem. Tahs otrā diwas prahwas ehkas, abas weenu leelumu, vroli 39 afis garas un gandrihs 24 afis platas, stahw iſtahdes malō, weena pee ſirgu, otrā pee garainu dſelszefu ſtazijahm. Abas pilditas ar wiſgrefnakaſteem mahkflas un fabritu raschojumeem, las peewell nupat par dſelſszefu atbraukſchu zelineeku ar burwigū ſpehlu.

Var winu faturu runasim pehzak, tagad numes ja-apfatahs, kas wehl zits isskahde redsams bes schihm 3 ehkahn. Wiju usflaitit gan gruhti nahktos un ari lafitajs nebuhtu meerä, kad peminetum wifas weetas wahrdus pehz wahrdus, bes kaut kahdahm dauds jeb mas eewehtojamahm finahm. Tadeht fazism ihseem waherdeem, ka isskahde bes augscham minetahm 3 ruhmehm wehl atrodahs waik neka 65 ehkas un nojumi, wisi peeliki ar daschadahm prezehm un retahm leetahm.

Esfahklumā nospreeda ifstahdi atwehrt 16. majā, bet lihds tam laikam newareja padarit wifū, kas wajadsīgs; tadeht ifstahdi atlakha ti-
lai 20. majā. Lai gan schini deenā no rihta
bija flīts laiks, tomehr redseja pulleem kauschu
dodamees abrā zaur Triumfas wahrtēem (Tri-
умфальных ворот) us ifstahdi gresni pusč-
koto flagahm, weblogeem un karogeem. Wifus
flatitajus to deenu nelaiba eekfchā, bet tilai

goda weefus un pafchus isskahbitajus', vee kam wajadseja wehl ustrahdit ihpafchas biletas, isdokas no Maskawas generalgubernatora kanzelejas. Pehz pusdeenas pulksten $1\frac{1}{4}$ atbrauza us isskahbi lihds ar powadoneem Keisariska Augstiba Leelsirtsis Vladimirs Alek sandrowitsch. Winu fanehma augstakee pilsfehtas waldbas wihti, wispirmis generalgubernators firsts Dolgorukows, isskahdes pahrtvalde un metropolits Molarijs ar dauds garidsneekem. Us leelsirsta zela iskhahja falkanu wadmalu. Wifus kaifligi mahletus jeb is marmora zirstus tehlus, ka feeweschi dango eedurtu sobinu starpa un dauds zitu, ko nellahjahs redset isskahdi eefwehtijot, pahrlahja ar audelli. Tad wisi kopā nolubdsa Deewu par Keisara namu; metropolits Molarijs fazija ihsu, bet noveetnajā brihdi peenahzigu runu, leelsirsts atkhahja isskahdi, ka winas goda preefch neeks un firsts Dolgorukows tureja preefch Augsta Weesa pa dākai fchahdu runu: „Juhsu Keisariska Augstiba! Isskahdi nospreeda iskhahjot par peeminu Juhsu Tehwa Keisara Alek sander II. fwehtitat 25-gādu waldfchanai. Ka buhtu nelaikis waldbineeks preezajees par Kreevijas rachoju muhfu attihstibū, kurai Tas wifem spehleem valihdseja. Bet tas bija zitadi nolemts. Wehlesim, lai pee Wina Augstā Pehznahzeja Kreevijas wara, winas kapitali, Kreevijas darba spehiks, gudriba un ismana tapat aug un meerrigi attihstabs par flau muhfu loti mihkotam Keisaram Alek sanderam III. un par fwehtibu muhfu mihkai tehvijsai. Atkaujat no wifem klahtbuhbameem Jums Keisariska Augstiba ūrsnigi pateiktees par augsto godu, ko parahdijat, muhfu isskahdi atkhahdamī.“ Tikkhōs ka lubghana un runa nobeidsahs, te Maskawas konservatorija spehleja mahlfigli komponeereto dseejmu „Kreevija,” pehz kam wisi diwreis flāns balsi nodseedaja „Deews, fargi Keisaru,” un tad pulksten 3 sahlahs brokastis, fagatawots preefch leelsirsta un ziteem augstmaneem. Bes augsfchā minetahm personahm bija klahb pees eefwehtishanas Leichtenbergas prinjis Georgs Maksimilianowitsch, finanzu ministris Bunge, wisi Maskawas pilsfehtas waldbas wihti, dauds no Peterburgas atbraukuschi awischu rakstneeki un gandrīhs wisu Maskawas laikrakstu redaktori. Leelsirstam brokastu turot, ehdama sahle pildijahs ar laudim, ka weetas peetrushka, pat pee weefnizas logeem un durwim stahweja laudis kahrtu kahrtahm, tikai us polizijas un weefnizas fulainu lubgumu, lai nekawejot Augstajam Weesim ehst, sinkahrigē dauds mas atkahpahs. Bes weefnizas, kurā leelsirsts brokastu tureja un lo dehwe par „Restorāiju,” redsam isskahde wehl „Traktei.” Abas weefnizas isihretas weenam weikalneekam Loposchew fungam, kas preefch isskahdes apmekletajeem gan naw ihsti teizami, jo Loposchew lgs sinadams, ka tikai no wina wiham mutehm kas jagaida, fazeblis brihnumi augstu tirgu. Buhtu diwi, latris weenu weefnizu nomajuschi, tad Loposchews nemas neprāstu augstu malku, bet raudsttu zaur lehtaku prezī atwilkt weefus kaiminam. Barbuht pee dali teem spehleem neredsetum weefnizās ari tahdas buhghanas, par kahdahm tagad stahsta Maskawas awise „Pyeck. Kyp̄erъ“: Restorāija ir deesgan skaidra, mehbeles, traunki un galda auti wisi, ka peenahfahs, leels pulks fulainu, pee 150 zilweku, un tirai avlam sahslti.

Bashibstamee Maskawas salbumu isgatawotaj
un firgotaji Abrikosowi istahde istaiisipchi ih-
paschu mahju, kur bes smekigajeem pirageem,
ko rabda ari, ka isgatawo, war wehl dabut la-
siju, i'chokoladi un zitus weegalus dschreenus, ar

lo jaunesles knaschi un mundri latru, kas tikai wehlahs, apgahda. Turpat isskahditi 3 it prahvi yaku trauki (wahsas), pehz azumehra kahdas 7 pehdas angsti un $1\frac{1}{2}$ pehdu zaurmehrä; wiñi 3 taisiti is schokolades un kakao sveesta tik ko-fchi, ka buhtu girsti is fmalkakaja akmina. Tahdu pat jnakhfliju darbu israhda 2 muhsu. Keisara Majestetes tehli dabiskä leelumä is balta zukura. Abrilosfoweem peeder 3 fabrikas, 2 Maslawä un 1 Simferopolë, kuräs strahda libds 600 strahdneeku un kas isgatawo gabä par 1 milionu 200,000 rublu. Lonseltes, schokoladi, piraguš, marmeladu un gitus faldumus.

Lihds 1. jumija deenai par ee-eeschanu is-
stahdē mafaja 1 rubuli un to wareja apskatit
no pulksten 10 lihds 6 pehz pusdeenas, bet ta-
gad laiku pa-ildsinaja lihds pulksten 8, tapat
mafju pamasinaja par 30 kap. satru deenu,
isnemot pirmdeenas, kur mafja rubuli. Por is-
stahdi newaram neko suhdsekes, wiss it labi
eetaisits. Kas gribetu nolikt drehbes jeb kahdu
fmagalu neschlawu, to war nodot drojchā gla-
baschanā turpat kambari blakam issstahdes dur-
wim. Poti teizami ari siumjami krehsli, kur
wezakus laudis, waj latru, kas wehlahs, pawi-
sina par glideno gribdu gar issstahditahm leetahm,
ihpaschi pirmajās deenās, kad luhko ahtri, wi-
spahrigi issstahdi apskatit, bes ka ilgaki pee wee-
nas leetas nokawetos. Lai waretu sinat, ko
latra leeta nosihme, issstahdes walde isdewuse
wiwpahrigu leetu rahditaju, kam kahdas 450
lapu pujes un kas kopā ar issstahdes planu
mafja 75 kap. Pehz rahditaja issstahde eeda-
lahs 13 nodalās. Rahditaja deesgan brangu
sinu, ka par fabriku leelumu, zil latris fabrikis
isgatavo par gadu prezēs, zil tāhs dahrgas u.
t. j. pr. Wareja domat, ka ar leelu steigchanu
fastahditais rahditajs bes wainahm nebuhs, ta-
deht to isdewa tikai 2500 eksemplards, ko ah-
tri wijs us ispirka. Otrs un nahkofchée isdewumi
isnahks ibšā laikā, latrs ne mosak ka 10,000
eksemplards; zil tur wainas buhs pahrlabotas,
to redsesim turplikam. Teizani buhtu, ka wiſi
issstahditaji pakabrtu pee fawahm leetahm sih-
miti ar swatigakajahm sinahm, jo tas neween
atweeglinatu flatitajeem puhlinu, zitur finas
meklet, bet atgahdinatu ari daschu it teizamu
leetu, ko tagad ne-eeweħrotu atstahj pee malas.
Tā par peemehru fahls nodakā latris greešahs
pee Donas apgabala komitejas, jo ta iskabruše
pee fawas fahls rakstu, kura slabsta par fahls
kimisku fastahwu, ka to wišlabaki isgatavo un
zil yudu fahls dabuhn par gadu, bet turpretim
gahja qaram, kam fchahdas finas truhka. Ilez-
kas beedriba issstahdiuje no almina fahls 2
leelas fahledoses, warbuht 10 pehdas avgistas
un 5 pehdas zaurmehrā un leelu is fahls tai-
fitu galdu, bet tur ne rakstu ne zilweku atradiſi,
kas sinotu par tureenas fahli; flatitaji gahja
projom fazidami, waj wehrts gan tahdus fahls-
blukus tuhlestschahm werstu tahlu west no Dren-
burgas us issstahdi; tas tikai leeks ozu preeks,
un neder neweenam par preekfchihmi.)

Kas buhtu gan tà eevehrojis veterinarahrsia
Osolo lga ifstabditos pakawus, kad winsch ne-
buhtu par teem it smallas sinas pasneedsis!
Osolo lgu pasihst Maflowà kà kreetnu sirga
nagu un pakawu prateju, to peerahda ari if-
stabditee 118 pakawi, is kureem latcs sawadâ
wibse no wina pascha ifskaltes. Winsu ifstabdi

^{*)} Sinams, ta sihmites ar rilltagahm ñnahm latrai leetä leela issahde peekaher laakt ir leelu leelaib batdb, lo ibsa laila nsephj pastrahdat. Gan jawo pehj lahda laizina issahde nekrubl pcc latros leetas sava ralstita sihmite ar wadhsigahm ihfahm, bet rilltagahm ñnahm, apluhletahsem par leela labum.

nodašu pehz nodašas aprakſtit naw muhsu laile-
rakſta ruhmes, tur iſnahktu beſtas grahmataſ un
weenam taſ ari nebuhtu eespehjams, jo tur
nemſim tahdu wihrū, kaſ wiſas iſſtahditas lee-
taſ weens pats ſmalki paſhtu. Lai wiſu tai-
fni nowehrtetu un iſſtahditojeem goda-algas no-
fpreeſtu, iſwebleja preeſch tam 100 mahzitakos
wihrus kreewijā, bet pehzak iſrahdiyahs, ka ſkait-
liſ par maſu un peelika ſlakt wehl 50. Muhsu
noluhks tikai dot par iſſtahdi wiſpahrigu pohr-
ſlaku un tahdas leetaſ uſſihmet, kaſ Latwju
dsihwei wairak paſhſtamas.

Leelajās dailnečības rūmēs, kas 46 ofis garas un 24 ofis platas, viņas sahles pildītas no veena gala līhds otram, no augščas gandrīhs līhds semei ar wišgresača jem tebleem. Sahlu vīdōs nostahditi rinki rinkeem is marmora un bronsa taisiti tehlī jeb statujas; pēc scenahm pakahrtas gresnot gresnojahs jo dailas bildes. Višlabaklo Kreewijas vihru gara augli, kas līhds schim pusčkoja piles un muzejas, tagad Maskawas iſtahde. Par kureem tebleem un bildehm rakstīt, par kureem ne, gruhti iſschķirt, jo daudz kas ar burvigu spehku pēc-welk latru ūlātītāju. Mehls apluhlofim titai tāhs, kas mums stahw tuvaki. Leelāja pulsā redsam muhſu posihstama Baltijas mahfīleneeka, Peterburgas profesora Kōlera ķ. bilden. Kōlera ķ. ir dīsimis Igaunis un par tādu atsibstahs latrā brihdi. No wina ūcheit iſtahdītās 9 bilden: 3 dabīskā leelumā mahletas portrejas, veena firsta Gortschakowa, otra grafa Subova un trescha barona Friederiksa. Beidsamo efot pats barons nōpirzis no Kōlera ķ. par 3000 rubleem. 4. 5. un 6ta bilde mahletas pēbz ūvehtas bīhbeles raksteem: veena bilde rahda, kā Jēsu krustā sit, otra, kā Jēsus usnem wiſus gruhtdeenus aiginadāms: „Nahlat pēc manim juhs behdigee un gruhtsirdigee!“ Tad nahk bilde, kas rapda, kā pirmā mahte Ķewa norauj para-dives dahrsā ahholi. Kā nowainigs meitens wina weikli iſdara aisscegto darbu un mas pahrdoma, kahdu postu ta uſkrauj ūewim un wiſeem pēbz-nahzejeem. Zitas bilden stahda preiſchā Kri-mas jauko apgabalu ar augstaļiem kalneem un lepneem vihna dahrseem. Dewita un beidsama Kōlera ķ. bilde loti eeweħrojama, neween leelumā, bet ari fatura deht. Pēbz kahdas „Igaunu teikas“ mahletā bilde redsam ūchahdas leetas: Leelā tumſchā muhra welvē stahw sahīks. Ūchahku atlaujis Kreews ar ūchtiku un is ta zeh-lahs augščā ūkāsta ūeeweeti ar rotu kallā, bet jaw balteem mateem. Otrā pufē ūcharkam stahw brunineeks wišzaur brunās eekalts. Ūchis pēbz rotas pah ūcharku ūchrdāms, grib to ūchspečt zeeti, bet Kreews eeschahwī ūchtiku ūcharka ūtarpa, zek arweenu to augstaki. Brunineeks bails, tapat galwas galā ūchhwēdāms basniz-fungs tā iſbihjees, ka grahmata grib no weenās rokas ahrā kriſt, kamehr otrā tura ūchpu, kas brunineekem rahda uguni. Turpat ūchekdets ari niknis wahīšč funs. Schim weenam wehlduhſchā, rei atspēhrees, gribetu ūeeweeti ari ūchplehī, bet ūchde pa ihsu. Wiſs atgabijums bilden loti dabīsti nomahlets, bet ko wiſch Igaunu tautas wehsturē noſīhīmē, tas naw tur teikts.

Par Baltijas dīšihi ir issahdē wehl otrs tehls, mahlets no flawena Peterburgas profesora Rizzoni, kas par winu 1862. gadā dobuja 1. selta medali. Schini tehla redsams, ka „pahrdod kahdā Widsemes zeemā us uhtrupi semneka mantu.” Daudz lauschu sapulzejuſtēes, semneks ar ūewu raud gausčas asaras, ka wiſu nabadsibu pahrdod un behdigi usluklo behrnius,

top nostahditi diwi lahtschi; brihnuns, ka schee no kascholeem, kur wiñi ziti stahw, aissahjuschi pee dsehsuleetahm. Bet tuwaki apluhkojis, eerangi, ka tehwineem naw ristigs kaschoks. Wini taifiti is waska un spalwas weeta wiszaur fadurcas fmalas dsehsudrahtis pee purnas un lepahm, zitur atkal garakas, ka jaw mischlam spalwa mehds no-augt. Weenā weeta nolikas fmukas istabas leetas; sofa taifita us brescha kahjahm, par lehni brescha ragi rinkos fagressi, ka labaki peegultos pee muguras, un wiszaur pahrtwillsta ar svehru abdahm. Is tahda pat materiala fastahm krehli, lehnkrehli un zitas mehbeles. Irkuzkas gubernā Sibirijs walka it sawadus kaschokus ar spalwahm us abrvusi un wispahrt isrotatus teteru spalwahm un spahneem; kaschoku apalschi un malas kantetas ar brescha spalwu. Deesgan jauki spigulo dahr-gas sirgu lectasrati un kamanas. Stalti ehr-feti aissuhgiti rateem preefschä, tilai kahde, ka wairs nemahl ne skreet, ne sweegt, jo fen jaw nobeiguschi fawu gaitu un fungam atstahjuschi tilai ahdu, kas cho mahnfligi un ka dshwus sirgu lepnā cejuhgā nostahdijis blakam magas-nai. Pee faweeem fabriku raschojumeem gribedami peewilkt waitak skatitaju, fabrikanti ihreho latris fawadā wihse. No stearines fwezehm isleets monuments pazelabs kahdas 25 pehdas lepni gaifā un spihd ka fmalkalais marmora almins. Wisaplahrt monumentam stahw 8 stabi, kapit isleeli is stearines fwezehm un pabalstitti libds ar monumentu us platu tschetschuhrigu kahju. Iftahdē eenem leelas ruhmes dsehreeni, ta alus, felters, fnabfchki un wihni, fawesti no leelajeem Kreevijas vilsechteem, ari Rigas fabrikanti, ka Bertels, Wolfschmidts un daudi ziti atfuhjtischī dsehreenus us Maslawu. Wiss fmuki fakauti garas rindas, ihpaschi kriht azis leela butele, kur war eeleet wairak muju olus.

Beeminefim wehl koreu mahjinu, ko uszchlis fabrikants G. Hoffmann l. is Rigas. Wina prahwi wasaras mahju wihse is korka buhweta loschi israibota un weetahm salahm fuhnahm peebakstta. Mahjinā eelfchā noliki apfaktischnai maiši ar brangahm korkahm, ko gan laudis deemishehl nebuhs apfaktischni, ka paschu mahjinu.

Ta nu flegsim schoreis fawu aprakstu, laut gan kas wehl parvijam nevilnigs un tilai kahdu masu dalu no wiñas leelabs isskahdes pahker, bet kad laiks atlautu un laikraksta telpas netruhktu, tad pasneegutum tuwakas finas par Kreevijas rubyneegib,zik pehz isskahdes fawahlt eepehktum. Beidsot newaram aisslaist garam nepeeminejuschi deki, no Lejas-Kursemes rozinahm dabigi austu, ko semneku masruhyneebas nodala isskahdijus muhju streetna darbiga tauteete Wina Freimann jaunkundse. (Latveetis).

Kursch laiks ir tas laimigakais?

Wiñā zilwaka dshwes ir eedalamia tschetschus laikos jeb pakahpeenōs. Schee dshwes laiki jeb pakahpeeni ir: behrniba, jauniba, pušmuhschs un wezums.

Kurjch no scheem dshwes laiskeem ir tas laimigakais? Schis jautajums ir dsehdams beeschi, un daschadas, pa leelakai datai maldigas, ir wina atbilda. Beeschi ir dsehdama baitoschans no wezuma, fehrofchanahs pehz aktri aissejofchahm behrnibas un jaunibas deenahm. Ta tad gan buhs schee par teen laimigakajeem dshwes pakahpeeneem dehwejami? Apraudfim tos daschadus wezuma pakahpeenus tuwaki.

Behrnika ir ka kahds preezigs, mihligs dahr-schis, kas to gan gribetu leegt; bet nekahds paschisnigas loimes stahwollis. Behrns juhtabs

aisween, no kahdas autoritetes aprobeschots, kas wiñam isleekahs buht nedabigi, no zitu gribas un waras pahrtwaldis, kuru wiñsch newar isprast. Behrnibas skumjas gan ne-atkah nekahdas pehdas, winas afaras isühkst ka wafaras leetisch, bet ari winas preeli, winas selta-brihschi va-eet aktri. Tee ewehrojamaakee, aug-stalee zilwizigas ameertinaschanas awoti naw wehl behrnam atwehti, wiñsch wehl nepashisti nekahdu dshlaku pahrdomaschanu, nedz ari kahdu preezigu atdoschanos un usupurefchanos. Wiñs, kas iszelahs is dailuma passfchanas, is dshwes paschisnibas erafchigas brihsibas, ir behrnam wehl ne-atflehgt, jo wiñsch wehl ir eenemts fawā nesinachanā, fawas nefpehjas wehrgs; wiñsch wehl ir tapfchanā, ne fawā vilnibā. Tadehk weenam ar soprafchanu apdahwinatam, pee-auguscam zilwetam nebuhs nekad ar fehrofchanos un ilgoschanos atfaktitees us scheem, fapneem libdsigeem behrnibas gadeem.

Bet waj jauniba ir tas laimigakais laiks? Jauniba, kura kwehlo-dama un fewi nepazees-dama taja, kas zilwetam ir eespehjams, ka kahda schaurā riaki eespeestu atrod un zenschabs pehz wiñs, kas zilwetu war pazelt. Jauniba, kura putodama un traikodama, straujai upi libdsina-jama, fawam eedomatam galam preti dodahs? Jauniba ir tas ihsta is zefschanas un wehlefchanas, tas maldifchanas un mahnischanas laiks. Winas pahrluhsdama un ne reti weli walkadama fpehla juhtas ir winas lepniba, winas preeli un mokas; jauniba nedfiswo, wina wehlabhs dshwot un tadehk newar nekahds ihsta laimes laiks buht.

Buhtu gan pušmuhschs jeb wihra-gadi par teen wišlaimigakajeem dehwejami? Pehz wihahm wehlefchanas un zefschanas wehtrahm ir meers nahjis, kas iszehlees zaur prahktib, kas prot ameeringatees ar fawu eespehjams, haudit fawu ihstib. Buhtu schis meers un schi prahktiba netrauzejami, tad buhtu ameeringaschana nn laime eeguhti, bet wina naw tahdi, jo kaisni schini dshwes perioda wištiprakti atmostahs fahrofchana pehz goda, waras, bagatibas u. t. pr. Pee-audfis zilwes naw wairs ne-apdomigs un nepalidams; bet wiñsch wehl ilgi naw labs un peetizigs un tilai ar mokahm kluhts pee tahm, tahds buht. Ta no jaunibas maldifchanahm un mahnischanahm atgreesdamabs firds kahro pehz leetahm, kas dod fwanu un isskatu pasaules azis. Schahs ahrigas dshwes draudsga wajachana, schis zihnijsch, krusch zaur to teek fazelets ar muhju libdszilwekeem, dara muhju firdi rubktu un tutu muhs no ihsta laimibas tahtu.

Turpreti wezums nekahro preefsch fewis wairs neko, tam wairs naw nekas jamahzabs, nekas jazere, nekas jasadabu, nekas ja-apkar, wiñsch ir wisu leetu galam til tuwu, ka wiñsch tahs reds winu ihsta weiba, bes prahkti maldifchanahm un mahnischanahm, bes zefschana. Gataws buht ar wifem publineem, wifahm dshwes alofchanahm, isdufetees pilnigā faklanā ar fewi un pasauli, ir leela bagata laime. Wezums eereds zitu preekus un selta brihschus bes eenaida, jo wiñsch ir winu neezib, fen jaw atsinis, bet wiñsch fewi nelaishahs no nekahdahm fahpehm aissrautes, jo wiñsch fina, ka pat wisu rubktaka zefschana naw muhchigi. Wezums dshwes ar fewi meerā zaur zitu pasfchanu, ar ziteem meerā zaur fewi pascha pasfchanu, wiñsch spehj meera un jautribas gaisu ap fewi radit, kuru wiss, kas behdigti un gruhtfirdigi, atrod atfvidfisnachanu.

Tadehk lai nebihstamees wezi tapt, lai nefeh-rojamees ar geligahm pakahrofchanahm pehz

jaunibas deenahm, kad tahs preefsch mums ir nosuduschas pagahjibas migla.

Schee zilwela wezuma pakahpeeni muhs ari wed pakahpeenu wihse pee isnihigas (pafauligas) pilnibas, lai muhs sagatawotu preefsch tahs debeschligas. T. Kalninsch.

Sihki notikumi is Rigas.

(Sahd siba.) Rā mums teek sinots, kad ari Alghelskalna sagli fahfawus garos nagus staipit, neween pehz darba, bet ari sahdfibas pastrahbadami. Sagli efot jaw diwās weetās pee P. un M. lungiem pagrabobs eradusches un wiñas leetas un mantas, kas nebujuschas peesfeetas, libdsā panehmujschi. Sagli ari gri-bejuschi pee P. lunga eelaustees, bet loti leels juns, tihri willa leelumā, tas saglus isbaidijis, ta ka tee nedabujuschi fawu garus nagus valam laist. Waj nebuhtu derigi, ta minetais eefuhitajis doma, ka naftswalkneki buhtu jahschus, kas drofchibas deht waretu ahtraki Agelskalna eelas apjaht.

(Sahd siba.) 11. julijā starp pulks. 11 uu 12 deenā issaga baronam Krūdeneram, kas kahdas deenas usturahs pee padpalkawneela Wenslowowitscha, selta pulkseni un daschadas drehebs, wairak neka 100 rbt. wehrtibā.

(Pachnahwiba.) 11. julijā pulkseni 12 deenā Suwalkas eedfhwotajis Leopolds Nord, 18 gadus wezs, reibumā, bes kahda ihpascha cemebla, aissreesa few kallu Dinamindes-eelā Nr. 35, Stubbena namā. Tapa nowests us flinnizu, deht ahrsteschanos.

(Uguns-grehks.) 12. julijā Alekandrijā nodega koka schuhni Alekandram Rosenthalam (Petera-eelā Nr. 6) un Tegoram Tschewinskam (Preeschu-eelā Nr. 214). Rosenthala ekas un kustama manta apdrofchinatas par 12,795 rbt. — Isgahjuscho nakti plsk. 11, bujands, pilsfehtas muhra-spikleri aissdegahs kanepaji, peede-rofchi tirgotajam Sewdokimam Muchinam. Uguns drikst isplahtijahs par wisu spiklera eelschpuji, ta ka fadega gandrihs wissi kanepaji, un ari name isswila.

Deewa-kalposchana Rig. basnīz.

	Swehdeen, 18. julijā.
Jehkaba basnīzā	Spredikis plsk. 10 mah. Bind.
Petera basnīzā	12 mah. Bind.
Domes basnīzā	Spredikis plsk. 10 mah. Keller.
Jahnu-basnīzā:	" "
Gertreudes-bas:	" "
Iesus-basnīzā:	" "
Martini-basnīzā:	" "
	10 l. m. Treu.

Randas-papihru zena.

	Riga, 15. julijā 1882.
Vapiheti	profija. mafaja.
Busimperialis gabala	8,7 r. 8,16
5 proz. bankbiletu 1. islaid.	93 ¹ / ₂ 93 ¹ / ₂
5 proz. 4.	90 ¹ / ₂ 90 ¹ / ₂
5 proz. infstrips. 5. aiza.	— 91 ¹ / ₂
5 proz. bisepti 1. emis.	212 ¹ / ₂ 212 ¹ / ₂
5 " 2.	210 ¹ / ₂ 210 ¹ / ₂
5 tons. 1871. g. aiza.	— 129 ¹ / ₂
Peterb. 5 proz. pilsf. oblig.	87 ¹ / ₂ 87 ¹ / ₂
Kreewu sem fred. 5% kihlu-fihm.	128 ¹ / ₂ 128 ¹ / ₂
Charlowas semis. 6 proz. kihlu-fihm.	— 94 ¹ / ₂
Rigas kom. bank. aiz.	250 —
Leel. Kreem. dselsz. aiz.	255 —
Din.-Wit. dselsz. aiz.	160 —
Warsz.-Leresz. dselsz. aiz.	131 —
Orelz.-Wit. dselsz. aiz.	— 170 ¹ / ₂
Rib.-Bolog. dselsz. aiz.	69 — 68 ¹ / ₂
Rig. Din. dselsz. aiz.	144 —

Atbidi des.

J. Zsigl. — J. P. Lüdksam pasinet, tur Dubb par fawu „Mahj. B.“ elz. etat aissmalsajuschi. Red.

Lubdz 15. julijam atmalsajuschi 1430 lugt; aissahj. 1294 lugt.

Ablidojchais redaktors: Grīni Platze.

